

Iktatószám: NH 101-3/2020

**Nagyhuta Község Polgármesterének
3/2020. (IV.30.) számú határozata
Nagyhuta Községi Önkormányzat 2020-2024. évre szóló Gazdasági Program
elfogadásáról**

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendeletre figyelemmel - a képviselő-testület hatáskörében eljárva a következő határozatot hozom:

Nagyhuta Községi Önkormányzat Képviselő-testülete nevében Nagyhuta Községi Önkormányzat 2020-2024. évre szóló Gazdasági Programját a határozat melléklete szerint elfogadom.

Határidő: folyamatos

Felelős: Suták József polgármester

Nagyhuta, 2020. április 30.

Suták József
Suták József
polgármester

Nagyhuta Községi Önkormányzat
Gazdasági Programja (2020-2024)

Bevezetés

A 63 fő lakosú Nagyhuta község választásra jogosult állampolgárai a 2019. októberi önkormányzati választáson a Képviselőtestületbe került képviselőket bízták meg érdekeik képviselésével. A Képviselőtestület tagjai kötelességüknek érzik, hogy megjelenítsék a lakosság érdekeit, és érzékelhető eredményeket érjenek el az élet minőségének javítását és a gazdaság fejlődését illetően.

A Képviselő Testület tagjai a demokratikus közélet minden színterét felhasználva képviselik a lakosság érdekeit. A közélet területén az együttműködés kapcsolatait kialakítva és ápolva képviselve a település érdekeit részt kívánnak venni a saját, a térségi, és a régiót érintő fejlesztések kialakításában, formálásában. Fontosnak tartjuk a környező településekkel és a Hegyközi Területfejlesztési és Alapellátási Társulással való szoros együttműködést, szem előtt tartva Nagyhuta érdekeit.

Nagyhuta az elmúlt évtizedekben fokozatosan fejlődött, annak ellenére, hogy zsákjellegű településként élte, éli meg az amúgy is hátrányos helyzetű térség igen lassú kibontakozását.

A szomszédos településekkel azonos, magas munkanélküliségi ráta, és a szinte nem létező helyi foglalkoztatást biztosító vállalkozások hiánya miatt a település földrajzi elhelyezkedéséből természeti adottságaiból adódóan, nem könnyű ma Nagyhután az élet. A lakosság száma lassan, de folyamatosan csökken. A községben a beruházási kedv nem jelentős, és nagyobb befektető érdeklődésére jelenleg nem számíthatunk. A közutak állapota folyamatosan és jelentősen romlik az erősödő teherforgalom következtében. Ez természetesen a lakásállományt is negatívan érinti.

Községünk egyéb infrastruktúrában jó helyzetben van, hiszen a vezetékes ivóvíz ellátás 100 %-os, a szennyvízhálózatra kötötték a lakások 95 %-át. Teljesen lefedett telefon- és kábeltévé szolgáltatások vonatkozásában. A lakosság jelentős része használ vezetékes gázt.

Nagyhuta község Képviselőtestületének 2020-2024 közötti tevékenységének alapelvei és célkitűzései:

A közös célunk, hogy a település fejlődjön, a lakosság életminősége, életkörülményei javuljanak.

- mindenkinek legyen esélye arra, hogy békében és harmóniában élhessen a községben
- fejlődjön a település
- az egészséges élet lehetőségei mindenki számára váljanak elérhetővé
- minden gyerek egyaránt érték, függetlenül attól, hogy szegény, vagy gazdag családban él. Az iskolában fel kell készíteni a diákokat az élethosszig tartó tanulásra, javítani kell a nyelvoktatás színvonalát, a kreativitásra, a megértésre és a nyitottságra nevelés körülményét.
- erősíteni kell a társadalmi szolidaritást, a családok, az egyének szociális helyzetük megrendülésekor kapják meg a szükséges segítséget.
- Nagyhuta község kulturális sokszínűsége fejlődjön, a kultúrateremtő, közvetítő, őrző, alkotó közösségek kapjanak kellő támogatást.
- A lakosság összefogásával megőrizhető legyen a közbiztonság és a vagyonbiztonság.
-

-
- A Képviselőtestület együttműködésre törekszik :
 - minden nagyhutai polgárral
 - egyenrangú félként partnerként a helyi erdő birtokossági társulattal
 - szomszéd települési Önkormányzatokkal
 - a megválasztott országgyűlési képviselőkkel
 - a településen működő egyházzal
 - a településen működő civil szférával, mert javaslataikat, észrevételeiket, cselekvő részvételüket fontosnak tartjuk
 - egyéni- és társas vállalkozásokkal annak érdekében, hogy munkájuk eredményeképpen a foglalkoztatási viszonyok javuljanak községünkben.

A jelenlegi helyzet rövid bemutatása

Népességi adatok:

Nagyhuta lakosságának alakulása az elmúlt időszakra vonatkozóan az alábbi táblázatban látható.

év	2015	2016	2017	2018	2019
fő	56	60	67	64	63

Sajnos megfigyelhető, hogy a népesség az évek folyamán emelkedést követően az utóbbi időben csökkent.

A vállalkozási helyzetkép

Nagyhuta földrajzi adottságai miatt mezőgazdasági termelésre nem alkalmas, a terület gazdaságosan nem művelhető.

Az ipari és kereskedelmi jellegű vállalkozás nem számottevő, így a helyi munkaerő felvevő képesség az önfoglalkoztatásra tekintettel nem biztosított.

Jelenleg azonban, mutatva mennyire vissza a munkapiaci helyzet az Önkormányzat a legnagyobb munkaadó Nagyhután.

Remélhető hogy a jelenlegi vállalkozás köre bővülni fog és ugyanakkor lassan azok is talpon maradnak akik a kényszervállalkozói helyzetükből ki tudnak lépni.

Ez azért is fontos lenne, hogy a még mindig az országos átlagot meghaladó munkanélküliségi ráta csökkenjen, ugyanakkor a munkaerő piacra bekerülő fiataloknak is legyen jól felépíthető jövője.

Az Önkormányzat célja

Nagyhuta község Önkormányzata annak érdekében dolgozik, hogy a lakosság közérzete javuljon és olyan közélet alakuljon ki, melyben az emberek szívesen és aktívan vesznek részt.

A Képviselő-testület céljainak elérését rendeletek alkotásával, határozatok meghozatalával és gazdasági döntések útján valósítja meg. A törvények adta kötelezettségek és az önként vállalt feladatok maradéktalan ellátása mellett célja a település fejlesztése, infrastrukturális beruházások, és kulturális programok megvalósítása. A közösségi célok elérése érdekében szervezi és jó kapcsolatot tart fenn a lakossággal, a civil szerveződésekkel és a gazdasági szféra szereplőivel.

Nagyhuta adottságait figyelembe véve a fejlesztések elsősorban infrastrukturális téren, illetve az idegenforgalom területén indíthatók el. Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a lakosság és a turisták számára is kedvelt hellyé váljon a község. A vonzóerő növelését a Nagyhuta és a térség turisztikai választékának növelését az önkormányzati intézmények és a civilszervezetek támogatásán keresztül éri el.

Az infrastruktúra az a terület, amely a lakosság komfortérzetét biztosítja, ezért az utak, járdák, és közművek fejlesztése az Önkormányzat kiemelt feladata.

A humán szféra működtetése, az oktatás-nevelés, egészségügyi és szociális ellátások biztosítása kötelező feladat az önkormányzat számára. A Képviselő-testület a kötelező és az önként vállalt feladatokat egyre magasabb színvonalon kívánja biztosítani a lakosság számára

A természeti szépség megőrzése, környezetünk tisztasága, rendezettsége, esztétikussága fontos a számunkra. Az önkormányzat közélet alakító szerepéből adódóan elősegíti, hogy az önkormányzat mellett a lakosság és a gazdaság más szereplői is védjék, ápolják és fejlesszék a környezetet.

Munkánk során törekszünk a közösségi tudat kialakításával, múltunk és jelenünk megőrzésével az egymás tiszteletén alapuló jó viszony fejlesztésére. A község vezetése közösségi teret biztosít lakóinak, támogatja a civil kezdeményezéseket. A Képviselő-testület takarékos gazdálkodást kíván folytatni annak érdekében, hogy megteremtse a Nagyhuta fejlődéséhez szükséges pénzeszközöket, és önerőt biztosítson a fejlesztésekhez. Célunk az Önkormányzat vagyonának hatékony használata és lehetőség szerint az ebből eredő bevételek növelése.

A közbiztonság mindannyiunk számára fontos, ezért az önkormányzás lényegéből fakadóan a jó összetartás, egymásra való odafigyelés és segítség többet ér minden szépen megfogalmazott bűnmegelőzési koncepciónál. Fontos, hogy megtartsuk a jó közbiztonsági közérzetet.

Az Önkormányzat feladatai

A Nagyhután élő lakosság közösségi szükségleteinek – a lehetőségek szerinti – kielégítése, szolgáltatásokkal való ellátása, a településben rejlő előnyök feltárása, gyarapítása, kihasználása, a település vonzóbbá tétele, a lakosság megtartása az alap.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. évi törvény határozza meg az önkormányzatok feladatait. A törvény kötelezően ellátandó és önként vállalt feladatokat különböztet meg.

Az önként vállalt feladatok körét, annak mértékét, módját a települési Önkormányzat maga határozza meg a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségei figyelembevételével.

Kötelezően ellátandó feladatok:

- egészséges ivóvízellátásról való gondoskodás
- az óvodai nevelés
- általános iskolai oktatás és nevelés
- háziorvosi szolgálat
- fogorvosi szolgálat
- védőnői, iskolai-egészségügyi ellátás
- szociális alapellátások
- szociális rászorultságtól függő, pénzbeli és természetbeni ellátás biztosítása
- személyes gondoskodás nyújtása
- közvilágítás biztosítása
- helyi közutak fenntartása
- köztemető fenntartása
- a nemzeti- és etnikai kisebbségek jogainak érvényesülése

Önként vállalt feladatok:

- Falugondnoki szolgálat működtetése

Az anyagi lehetőségektől függően az alábbiakról is gondoskodik:

- településfejlesztés és rendezés
- épített és természeti környezet védelme
- vízrendezés és csapadékvíz elvezetés
- szemétszállítás, köztisztaság biztosítása
- közbiztonsági helyi feladatok ellátása
- közreműködés a foglalkoztatás megoldásában
- gyermekjóléti szolgáltatás, gyermek- és ifjúsági feladatokról való gondoskodás
- közösségi tér biztosítása
- könyvtári ellátás
- egészséges életmód, sport feltételeinek elősegítése

A feladatellátás intézményi rendszere a községben

Az Önkormányzat feladatainak ellátására kötelező érvénnyel egy intézményt, a Polgármesteri Hivatal feladatainak ellátását végző Pálháza Közös Önkormányzati Hivatal Kishutai Kirendeltsége működtetésében mint tag település vesz részt, ezen feladatot köteles működtetni. Saját döntés alapján a Hivatal mellett önkormányzati intézményeket, gazdasági társaságokat hozhat létre és működtethet. Egyes feladatai ellátásával megbízhat gazdasági társaságot, egyesületet, közalapítványt, természetes, vagy más jogi személyt. A kötelezően ellátandó feladatok jelentős részét társulások útján, közös intézmények fenntartásán keresztül oldja meg.

Az önkormányzat gazdálkodása, bevételek várható alakulása, újabb források feltárása

A működés szempontjából kiemelkedően fontos szerepe van a pénzügyi feltételeket meghatározó éves költségvetésnek. A gazdasági program nem operatív terv, hanem több évre szóló gazdasági stratégia, a település és a lakosság körülményeinek javítására. A gazdasági program a helyi gazdaság adottságaira, az önkormányzati bevételekre, a központi támogatásokra, és az egyre bővülő pályázati lehetőségekre tervez, szem előtt tartva, hogy Nagyhuta látványos fejlesztése még hosszabb távon is csak fokozatosan lehetséges.

Az Önkormányzat bevételei körében az állami támogatás további csökkenésével kell számolnunk a ciklusban. Szerkezetében jelentős változás nem várható.

A mutatószámokhoz rendelt támogatások egységnyi mértéke nem nagyon változik, ebből adódik, hogy a mutatószám csökkenések jelentősen rontják a bevételi pozícióinkat. A központi költségvetés szándéka a kötelezően ellátandó önkormányzati feladatok társulásos formában történő ellátásának ösztönzése, ezért ezen ösztönző többletforrások igénybevehetőségéért a szükséges és lehetséges lépéseket meg kell tenni. Ezt azonban csak olyan mértékben, amely a tényleges döntési pozíciót nem veszélyezteti. Hosszú távon meg kell vizsgálni, hogy a Hegyközi Területfejlesztési és Alapellátási Társulás által végzett szolgáltatásokat hogyan lehet minél nagyobb mértékben igénybe venni, saját kiadásaink csökkentése érdekében. A Költségvetési Tv. biztosítja, hogy az egyes feladatokhoz rendelt állami támogatás két jogcímen is megillessen a Hegyközi Területfejlesztési és Alapellátási Társulást, ha ők végzik a kötelező feladatok ellátását.

A saját bevételek növelése terén az önkormányzatunk bevezette a helyi kommunális adót, az idegenforgalmi adót.

A saját bevételek növelése terén az önkormányzatunk jelenleg nem lát lehetőséget az adóköreinek bővítésében, de az adómérték növelését sem látja időszerűnek.

A közszolgáltatások nyújtásának finanszírozása érdekében, de az elvárható, méltányos, igazságos közteherviselés elve alapján az adóviselési képességgel rendelkezők továbbra is hozzá kell járuljanak az indokolt közösségi kiadásokhoz.

Az igazságos közteherviselés elve azt is jelenti, hogy a hivatalnak minden jogszerű eszközt /ellenőrzés, behajtás, végrehajtás/ alkalmaznia kell az adóbevételek megszerzéséért, a hátralékok csökkentéséért. A bevételi lehetőségek szélesebb körű kiaknázása érdekében ezért fokozott figyelmet kell fordítani az előírt bevételek beszedésére, a kintlévőségek behajtására, hangsúlyosabb szerepet kell kapnia az adóellenőrzésnek. A gazdasági stabilitás biztosítása érdekében a meglévő intézményhálózat működésében rejlő tartalékokat fel kell tárni, a gazdaságosabb működés érdekében az indokolt szerkezeti változtatásokat végre kell hajtani.

A pénzügyi politika része a kiadások legszükségesebb mértékre korlátozása, az ésszerű, takarékos gazdálkodás. Ezen az úton kell továbbhaladni, és csak az indokolt igényeket finanszírozhatóan kielégítő intézményhálózatot, illetve közszolgáltatási struktúrát kell működtetni. A kiadások ésszerű szinten tartása érdekében folyamatosan figyelemmel kell kísérni a nem kötelezően ellátandó feladatokra fordított támogatások összegét és ezt a pénzügyi lehetőségekhez kell igazítani.

Az UNIÓ által kiírt pályázati lehetőségeket széleskörűen ki kell használni. Az önkormányzati intézmények még inkább kell, hogy éljenek a pályázatok útján megszerezhető források működésbe, fejlesztésbe történő bevonásával. Cél, és nem könnyen megoldható feladat a költségvetési egyensúly megőrzése.

Ezért csak olyan kötelezettséget vállalhatunk, amely reálisan megvalósítható költségvetési fedezete több oldalról biztosítva van. /saját, átvett pénzeszközök, pályázat, /

Az önkormányzat gazdálkodását a vonatkozó jogszabályi előírások mellett a település rövid és hosszú távú igényeinek, céljainak megfelelően alakítja.

A lehetséges kapacitásokat jobban ki kell használni, annak érdekében, hogy a fajlagos ráfordítások csökkenjenek.

Az önkormányzati feladatok ellátásának iránya és fejlesztési lehetőségek a ciklus időszakában

Alapfokú oktatás és nevelés

A közoktatásban végbemenő változások, a demográfiai mutatók negatív iránya a gazdasági nehézségek kényszere arra kényszeríti az önkormányzatot, hogy továbbra is társulás keretébe oldja meg ezt a feladatot. Az intézmények fenntartását alaposan és rendszeresen elemezve kell megoldani. Az infrastrukturális fejlesztés folyamatosan történik, a pályázati és önkormányzati lehetőségekhez mérten.

Az általános iskola működtetése a meglévő társulás formában biztosítottnak látszik, hiszen a 300 fő feletti tanulólétszám bizonyos viszonylagos stabilitást jelent. Ugyanakkor várhatóan időnként át kell rendezni az osztálystruktúrát. Látható az a tendencia is, hogy egyes szülők más településre viszik gyermekeiket, ami a tagiskolai hálózat felülvizsgálatát eredményezheti. Ha ez a folyamat túllép rajtunk, akkor az a pedagógusok létszámára is hátrányosan hat. Fontos szakmai cél, hogy a folyamatszempléltű megközelítés alapján a tanulás és ne a tanítás legyen az iskola alapfeladata.

A megfelelő kompetenciák és eszközrendszer kialakítása, a sajátos nevelésű és hátrányos helyzetű tanulók számából adódóan sajátos pedagógiai feladatok megvalósítása vár a pedagógusokra.

Biztosítani kell a tárgyi feltételek mellett, hogy minél magasabb szintű, az uniós elvárásoknak megfelelő környezetben nevelkedjenek és tanuljanak a diákok.

Egészségügyi ellátás

Nagyhutában az egészségügyi alapellátás a pálházi székhellyel működő egészségügyi központon keresztül valósul meg, ahol két háziorvosi körzetben történik a feladatellátás. A központi rendelő mellett biztosított községünkben is az orvosi rendelő működtetése. A fogászati ellátás Pálházán biztosított iskolafogászat szintén itt működik.

Az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti szolgálatot szintén az ide szervezett ellátással oldjuk meg.

A védőnői szolgálatot egy fő látja el. Gondozási tevékenységüket a várandós, gyerekágyas, illetve a 0-16 éves gyerekekkel rendelkező családoknál látják el. Természetesen az iskola-egészségügyi feladatok is a munkájuk részét képezik.

Szociális alapellátások

A szociális ellátás területén az alapellátásokat az Önkormányzat biztosítja. A helyi szociális háló mind a Szoc. Tv.-ben, mind az Önkormányzat rendeletében meghatározott pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátási formákra kiterjed.

Célunk olyan ellátási formák biztosítása, amelyek valóban segítenek az arra rászorulóknak gondjain. Legnagyobb feladat azonban a rászorultság fogalmának olyan meghatározása, amely által az ellátások valóban a célzott réteghez tudnak eljutni.

A pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátást igénybevevők száma évről évre növekvő tendenciát mutat, különösen a kötelező juttatások terén. A családsegítést, a gyermekjóléti szolgáltatást, házi segítségnyújtást, az étkeztetést a Pálházi Alapszolgáltatási Központon keresztül vesszük igénybe. A település nyugdíjas időskorú lakosságának a szociális segítésére szükség van a falugondnoki szolgálat működtetésére.

Az Önkormányzat Gyermek- és ifjúságvédelmi körben rendkívüli gyermekvédelmi támogatást biztosít pénzben. Természetbeni ellátásnak minősül az általános iskolás gyerekek tankönyvellátásának támogatása, étkezési térítések díjkedvezménye, egyéb ellátás kifizetésének átvállalása, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.

A gyermekek napközbeni ellátását az óvoda és az iskolai napközis foglalkozás teljesíti

A Könyvtári feladatokat mozgókönyvtár működtetése révén oldjuk meg, mely könyvtári ellátás önkormányzati feladat. A könyvtár alapfeladatként igyekszik biztosítani a lakosság dokumentumokkal és információkkal való ellátását. Jelenleg egy teremben működik, Internet hozzáférés biztosításával.

A közművelődési feladatokat önkormányzatunk a Művelődési házban keresztül oldja meg. A civil szervezeteknek is otthont adó épület családi rendezvények színhelye is. Egyre nagyobb az igény a közösség tér bővítésére.

Kapcsolatépítés

Célunk, hogy megfelelő partneri kapcsolatokat alakítsunk ki a községben működő vállalkozásokkal. Jelentősen javítani kell a falu marketingjén. Ehhez színvonalas tájékoztatóanyagot kell készíteni, melyet célzottan el kell juttatni az érdekeltekhez. Még hatékonyabban ki kell használni az internetben rejlő lehetőségeket.

A turisztika és kultúra fejlesztése érdekében hatékonyabb együttműködést kell megvalósítani a szomszédos településekkel. Jól látható, ugyanakkor, hogy az Európai Unió az egyes településekkel szemben a térségi egyesüléseket kedvezményezi. E lehetőségekből a lehető legtöbbet kell meríteni pl. Leader.

Nemzetközi kapcsolataink önkormányzati szinten nincsenek, ezt a lehetőséget alaposabban meg kell vizsgálni.

Községfenntartás

A helyi közutak fenntartásában elérendő cél, hogy a meglévő útjaink állapotát jelentősen javítsuk, a sérült utakat folyamatosan kezeljük. Évente az utak kátyúzási munkáit amennyiben szükséges el kell végezni. Itt nagyon fontos, hogy kihasználjuk a pályázati lehetőségeket – hiszen szinte valamennyi út felújításra szorul – ehhez azonban folyamatosan el kell készíteni a kiviteli terveket.

Fokozott ellenőrzésekkel el kell érni a gázosodás és illegális szeméthelyezés megszüntetését.

A köztemető fenntartását, védelmét és kulturált megjelenítését az Önkormányzatnak folyamatosan teljesíteni kell.

Közigazgatási területünkön száz százalékban biztosított a lakosság egészséges ivóvízzel való ellátása. Az ivóvizet a helyi vízbázis biztosítja. A rendszer üzemeltetését a Zemplén Vízmű KFT biztosítja. A közvilágítási rendszer jól működik.

Csapadékvíz elvezetése terén a korábban kidolgozott tervek és koncepciók még nem állnak rendelkezésre. El kell készíteni a település teljes egészére vonatkozó koncepciót és terveket és amint ennek megoldására pályázati lehetőség adódik, azt meg kell valósítani.

Elkerülhetetlen azonban, hogy egyes területeken átmeneti beavatkozásokat végezzünk, de ezeket a munkákat is a koncepció figyelembevételével kell elvégezni. A meglévő csapadékvíz elvezető rendszer, patakmeder karbantartását folyamatosan ellenőrizni kell és a jogszabályi előírás alapján kötelezni kell a tisztítására az arra kötelezetteket.

A településen meglévő szűk keresztmetszetű utak miatt eddig járdaépítésre nem került sor.

Az Önkormányzatnak az elkövetkezendő időben nagyobb figyelmet kell fordítani a külterületi földutak rendben tartására. Különös tekintettel azokra, amelyek csapadékvizet vezetnek a községre.

A helyi védelem alá vonható épületek listáját is el kell készíteni. Meg kell vizsgálni, hogy ezeket az épületeket megfelelően tartják-e karban.

Nagyhutában az elkövetkezendő évek során az Önkormányzat a következő nagyobb beruházásokat kívánja megvalósítani:

- Külterületi út felújítása pályázati forrásból,
- Önkormányzati tulajdonú épület felújítása.

Összegzés

Az Önkormányzat jelen gazdasági programban meghatározta stratégiai célkitűzéseit és azok irányvonalait. A kötelezően ellátandó, valamint az önként vállalt feladatok, fejlesztések és beruházások feladattervének meghatározására a ciklusprogram iránymutatásul szolgál. Az irányvonalak és a konkrét feladatok meghatározására azonban feladatkörönként szükséges koncepciókat és intézkedési terveket kidolgozni.

A célok eléréséhez kitartó munkavégzésen túl, olyan képviselő testületre van szükség, amely képes együtt gondolkodni, tenni a célok érdekében úgy, hogy felelősen felméri az egyes lépések következményeit. Nyitottak legyenek a külső határookra, ugyanakkor kritikusan, a település érdekeit maximálisan szem előtt tartva hozzák meg döntéseiket.

A polgármester nyújtson célokat, tartsa össze a képviselő testületet, biztosítsa a település adott irányba való haladását, legyen közösséget kovácsoló mind szűkebb, mind tágabb értelemben.

Nagyhuta, 2020. április 30.

Suták József
Suták József
polgármester